

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декаан факультету іноземних мов

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

«23» грудня 2025 р.

ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Освітньо-професійна програма: Англійська мова і література та друга іноземна мова

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Мови іспиту: англійська, друга іноземна (німецька/французька), українська

Чернівці 2025 рік

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова».

Розробники:

Ольга СОЛОВІЙОВА, доцент кафедри англійської мови, кандидат філологічних наук, доцент;

Тетяна ПАВЛОВИЧ, доцент кафедри англійської мови, кандидат філологічних наук, доцент;

Тетяна СУРОДЕЙКІНА, доцент кафедри англійської мови, кандидат філологічних наук, доцент;

Діана РУСНАК, доцент кафедри романської філології та перекладу, кандидат педагогічних наук, доцент;

Ольга ЛЕХ, доцент кафедри германської філології та перекладу, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено з гарантом ОП Олена ГНАТКОВСЬКА

Погоджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу
Протокол № 5 від 15 грудня 2025 р.

Завідувач кафедри Олена КУДРЯВЦЕВА

Погоджено на засіданні кафедри романської філології та перекладу
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри Олена СТЕФУРАК

Затверджено на засіданні кафедри англійської мови
Протокол № 11 від 18 грудня 2025 р.

Завідувач кафедри Ольга СОЛОВІЙОВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов
Протокол № 5 від 23 грудня 2025 р.

Голова методичної ради факультету Ірина БЕЖЕНАР

ПЕРЕДМОВА

Комплексний кваліфікаційний іспит випускників Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича з англійської мови є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів факультету іноземних мов першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Для проведення кваліфікаційних іспитів організується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно.

До складання кваліфікаційного іспиту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Програма комплексного кваліфікаційного іспиту розрахована на студентів, які закінчують Чернівецький національний університет за денною (стаціонарною) та заочною формою навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І УМІНЬ, ЩО МАЮТЬ ПРОДЕМОНСТРУВАТИ СТУДЕНТИ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ІСПИТІ

Комплексний кваліфікаційний іспит має на меті перевірку і оцінку рівня володіння компетентностями, зазначеними в освітньо-професійній програмі «Англійська мова і література та друга іноземна мова» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, наявності у них знань з таких обов'язкових дисциплін, як «Лексикологія англійської мови», «Стилістика англійської мови», «Історія англійської мови», «Методика навчання іноземної мови та літератури у ЗЗСО», «Британська література», «Теоретична граматики англійської мови», «Лінгвокраїнознавство основної мови». Студенти повинні реалізувати ці знання при відповіді на здійсненні філологічного аналізу тексту художньої літератури. Відповідаючи на питання з теоретичних аспектів, студент повинен повністю розкрити його зміст, показати своє вміння визначати, систематизувати та аналізувати відповідні мовні явища, навести відповідні приклади. Студенти повинні продемонструвати знання другої іноземної мови (німецької або французької), відповідаючи на задану тему.

Комплексний кваліфікаційний іспит оцінює здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філології, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки у комплексних умовах. Він спрямований на перевірку широкого спектра знань та вмінь, що охоплюють як загальні, так і фахові компетентності, зокрема здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями; здатність спілкуватися іноземною мовою (як англійською, так і другою іноземною – німецькою або французькою); здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність вільно та ефективно використовувати мови (англійську та другу іноземну) в усній та письмовій формах; усвідомлення теоретичних основ філології, знання мови як системи та вільне оперування спеціальною термінологією; знання з теорії та історії англійської мови; знання

основних періодів розвитку британської літератури, напрямів та жанрів; здатність до лінгвістичного/літературознавчого аналізу текстів різних стилів і жанрів; усвідомлення методів навчання іноземної мови.

Комплексний кваліфікаційний іспит складається з одного теоретичного питання (з нормативної дисципліни (25 балів), двох практичних питань (філологічного аналізу художнього тексту з основної мови (25 балів) та висловлення другою іноземною мовою на задану тему (20 балів) та лексико-граматичних тестових завдань (15 з основної і 15 з другої мови (30 балів).

Компетенції та вміння, які має продемонструвати студент з основної іноземної мови (англійської)

Лексикологія англійської мови

Студент повинен **знати** фундаментальні основи лексикології, методи лексикологічних досліджень, варіанти й діалекти англійської мови, основні питання семасіології, системний характер лексики, тісний зв'язок лексики з іншими рівнями мови, проблеми фразеології, словотвору англійської мови, етимологію англійської лексики та основи лексикографії.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: проаналізувати словниковий склад англійської мови застосовуючи сучасні методи лінгвістичних досліджень, порівняти структуру слів, їх значення, особливості вживання та етимологію з словами рідної та другої (третьої) іноземної мови. Студент повинен вміти проводити аналіз лексики на синхронному зрізі, використовуючи елементи діяхронії для глибшого пояснення сучасних мовних відмінностей.

Стилістика англійської мови

Студент повинен **орієнтуватися** в основних напрямках розвитку сучасної стилістики; **вміти** розкрити поняття фонетичної та графічної стилістики, функціональної стилістики, стилістичної лексикології (стилістичного розшарування словника зокрема), стилістичної граматики, стилістичної семасіології, літературного дискурсу.

Практичні навички передбачають **вміння** здійснювати стилістичний аналіз творів художньої літератури, орієнтуватися у відмінностях різних функціональних стилів англійської мови: науково-технічного, офіційно-ділового, газетного, публіцистичного, художнього.

Історія англійської мови англійської мови

Студент повинен **знати** періодизацію розвитку англійської мови та основні закономірності її еволюції; **вміти** розкрити зміст фонетичних змін (зокрема Великого зсуву голосних), морфологічної трансформації від синтетизму до аналітизму, а також шляхи формування та збагачення словникового складу мови під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів. Практичні навички передбачають **вміння** ідентифікувати архаїчні граматичні форми та пояснювати сучасні мовні явища крізь призму історичного розвитку.

Методика викладання англійської мови

В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**: традиційні та сучасні методи викладання англійської мови, а також методи провідних педагогів та науковців, принципи навчання сприймання на слух англійською мовою, принципи навчання читання, принципи навчання письму, принципи навчання граматики, принципи навчання вимови, принципи навчання письму, принципи навчання вокабуляру.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: планувати курс інтенсивного навчання, визначати головні категорії методики TEFL, її принципи та мету, охарактеризувати зв'язок методології з іншими науками, диференціювати різні підходи до вивчення англійської мови, скласти план уроку, розрізняти етапи уроку, його типи; аналізувати урок, визначати особливості навчальної програми, оцінювати та скласти тестові завдання.

Теоретична граматика англійської мови

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**: структурні, функціональні та семантичні характеристики частин мови та їх граматичні категорії: іменника та його категорій числа і відмінка, частково роду; прикметника та категорій ступенів порівняння з постановкою проблеми синтетичних й аналітичних способів утворення цих категорій; займенника з висвітленням категорій числа, роду та відмінка; дієслова з багатством його категорій особи, числа, часу, аспекту, стану і способу та інших лексико-граматичних груп слів. Фахівець повинен також знати основи синтаксису сучасної англійської мови, що включає в себе питання фрази, речення з постановкою проблем їх визначення та таксономії.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: чітко й логічно визначати структурні, функціональні та семантичні характеристики частин мови та їх граматичні категорії; обґрунтувати аналітичний характер англійської мови в протиставленні до синтетичних мов; знати особливості функціонування граматичних парадигм та типи граматичних форм; здійснювати синтаксичний та структурний аналізи конкретних речень сучасної англійської мови.

Британська література

Студент повинен **орієнтуватися** в основних етапах розвитку літературного процесу Великобританії – від середньовічного епосу до постмодернізму; **вміти** розкрити естетичні принципи ключових літературних напрямів та філософське підґрунтя творчості знакових авторів. Практичні навички передбачають: **вміння** здійснювати цілісний інтерпретаційний аналіз художнього твору в історико-культурному контексті, виявляти жанрову своєрідність тексту, аналізувати систему образів та засоби художньої виразності, а також порівнювати літературні тенденції різних епох.

Лінгвокраїнознавство основної мови

Студент повинен **знати** основні етапи історичного, культурного та

політичного розвитку країн, мова яких вивчається (зокрема Великої Британії та США); специфіку національної символіки, державного устрою та адміністративного поділу цих країн; особливості географічного положення та його вплив на економічний потенціал націй. Також необхідно знати особливості менталітету, традицій, побуту та національних свят у контексті їхнього відображення в мовній картині світу. Студент повинен **вміти**: чітко й логічно інтерпретувати мовні явища крізь призму історико-культурного контексту; розпізнавати національно-марковані одиниці мови (реалії); обґрунтовувати взаємозв'язок між розвитком суспільства та еволюцією словникового складу мови; здійснювати лінгвокраїнознавчий аналіз автентичних текстів, виокремлюючи в них фонові знання, необхідні для успішної міжкультурної комунікації.

Філологічний аналіз художнього тексту

1. Короткі відомості про автора (передовсім ті, що допоможуть краще зрозуміти специфіку твору).
2. Жанр (повість, оповідання, новела, нарис, комедія, драма-казка, власне драма тощо), функціональний стиль, типи оповіді.
3. Тема, ідея, проблематика твору; центральні персонажі, художній час, художній простір.
4. Композиція твору, особливості сюжету, їхня роль у розкритті проблем.
5. Мовностильова своєрідність твору:
 - 5.1. Фонографічний рівень: ономатопея; алітерація; асонанс, графон;
 - 5.2. Граматичний рівень: морфологічна структура слова (афіксація, складання, конверсія, субстантивація та ін); транспозиції; структурні типи речень (прості, складні (складносурядні та складнопідрядні));
 - 5.3. Лексичний рівень: літературна (терміни, поетизми, варваризми, іноземні слова, архаїзми), розмовна (сленг, жаргонізми, вульгаризми, професіоналізми, діалектизми) та нейтральна лексика; семантичні класи слів (синоніми, антоніми, полісемантичні слова, фразеологізми), лексико-семантичні поля; стилістичні прийоми: порівняння; перифраз; евфемізм; дисфемізм; гіпербола; мейозис; метафора, персоніфікація; метонімія, синекдоха, іронія; антономазія, епітет, оксюморон, зевгма; гра слів, Стилістичні потенції фразеологізмів: прислів'я та приказки, цитати, алюзії, декомпозиція фразеологізмів;
 - 5.4. Стилістичний синтаксис: еліпсис, одночленні речення, асиндетон, апозіопезис, апокоіну, паралелізм та його види, хіазм, антитеза, риторичні питання, інверсія, відокремлення, повтор та його різновиди, перелік, тавтологія, плеоназм, полісиндетон, кульмінація, антикульмінація.
6. Підсумок.

Усне мовлення другою іноземною мовою

Студент повинен орієнтуватися у широкому колі тем побутового, соціально-політичного, культурного та професійного спрямування; вміти логічно та послідовно будувати монологічне висловлювання, дотримуючись композиційної структури (вступ, основна частина, висновки); розкривати зміст запропонованої проблеми. Практичні навички передбачають:

1. Вільне володіння граматичними структурами та лексичним запасом, що відповідає рівню B1, правильну вимову та інтонаційне оформлення мовлення.
2. Вміння аргументувати власну точку зору, наводити приклади.
3. Здатність продукувати зв'язний текст, ефективно використовуючи логічні конектори (сполучники, вставні слова).
4. Врахування культурних особливостей та етикетних норм при обговоренні специфічних реалій країни.

**Питання до кваліфікаційного іспиту
для 4 курсу (спеціальності ФІЛОЛОГІЯ) с**

1. Characterize words of native origin in English.
2. Dwell on borrowings in English.
3. Describe the principles of word structure in English.
4. Identify and illustrate productive ways of word-formation.
5. Delineate non-productive ways of word-formation.
6. Explain the concept of word meaning and approaches to it: denotational and connotational meaning.
7. Define homonyms and discuss their classifications.
8. Dwell on the interrelation of the register, genre and styles in Stylistics. Key features of functional styles.
9. Outline the transposition of notional and auxiliary parts of speech in English.
10. Dwell on expressive means in English and classification of stylistic devices.
11. Characterise phonetic stylistic devices and graphic expressive means in a text.
12. Outline the distinguishing features of lexical stylistic devices.
13. Delineate the identifying characteristics of syntactic stylistic devices.
14. Dwell on the evolution of analytic and synthetic forms in the English language.
15. Explain the correlation of extralinguistic events and intralinguistic changes in the history of the English language
16. Dwell on the influence of Scandinavian languages on the English language: prerequisites, phonological, lexical and grammatical aspects
17. Examine the socio-cultural and economic prerequisites for the standardization of English. Discuss the “Chancery Standard” and explain why modern English spelling often deviates significantly from its pronunciation.
18. Outline the common Germanic features inherited by the Old English language.
19. Characterise the psychological aspects of language teaching.
20. Dwell on the main approaches to teaching different age groups.
21. Outline the main principles of the Communicative Language Teaching.
22. Delineate errors correction techniques in TEFL.
23. Discuss the most effective assessment strategies in TEFL.
24. Dwell on the types and structure of an English lesson.
25. Characterise the Anglo-Saxon folk epic; poem “Beowulf”, its structural and narrative focus.
26. Critically evaluate English Literature of the period of Norman Conquest (1066-1200).
27. Speak about Geoffrey Chaucer and his literary heritage.
28. Explain the pivotal role of John Wycliffe in English literature as “The Morning Star of the Reformation”.
29. Delineate William Shakespeare’s contribution to English literature and Shakespeare authorship question.

30. Differentiate grammatical categories and grammatical forms.
31. Compare and contrast analytic and synthetic languages.
32. Characterise English nouns and their grammatical properties.
33. Outline English verbs and their grammatical properties.
34. Dwell on parts of a sentence in English.
35. Delineate the structural classification of sentences.
36. Discuss classification of phrases in English.
37. Characterise Great Britain: country and people.
38. Dwell on Great Britain: some historical and poetic names
39. Outline the geographical position of the USA.
40. Describe the national symbols of the USA.

Список тем з другої іноземної мови (французької)

1. Dites si vous aimez voyager en avion. Expliquez pourquoi.
2. Quels avantages présentent les voyages en avion, selon vous ?
3. Quels avantages présentent les voyages en train, selon vous ?
4. Lorsque vous voyagez, quel moyen de transport privilégiez-vous? Expliquez pourquoi.
5. Qu'est-ce qui vous pousse à voyager ? Racontez quel voyageur vous êtes.
6. Qu'est-ce qui vous motive à voyager ? Quel voyageur êtes-vous ?
7. On dit que « les voyages forment la jeunesse ». Expliquez pourquoi. Donnez votre opinion personnelle sur ce sujet.
8. Vous essayez de convaincre vos parents de vous laisser partir le sac à dos pour longtemps, loin de chez vous. Que leur diriez-vous ?
9. Vous allez faire le tour du monde. Par quels pays passerez-vous absolument ? Pourquoi?
10. « Le voyage, c'est aussi le trajet ». Expliquez pourquoi.
11. Quelles sont vos activités de vacances préférées ? Expliquez pourquoi.
12. Racontez vos habitudes de voyages. Quel type de voyageur êtes-vous ?
13. Quels souvenirs d'école avez-vous ? C'était une expérience plutôt positive ou négative ?
14. Parlez de vos souvenirs d'école. Quels sentiments éprouviez-vous ? Qu'est-ce que vous aimiez ou haïssiez ? Qu'est-ce qui vous rendait heureux ou triste ?
15. Racontez comment s'est passée votre merveilleuse journée. Décrivez vos sentiments.
16. Parlez de vos loisirs. Quel est votre passe-temps préféré ?
17. A votre avis, peut-on améliorer l'école ? Comment ?
18. Comment voyez-vous un prof idéal / une prof idéale ?
19. Parlez de votre (vos) matière(s) scolaire(s) préférée(s).
20. Quels sont les avantages et les inconvénients du télétravail?
21. Quel est votre travail de rêve ? Expliquez pourquoi.
22. Parlez des études en France (points positifs et négatifs).
23. Parlez des études à l'étranger. Dans quel pays préféreriez-vous étudier?
24. Parlez des études supérieures en Ukraine. Racontez votre expérience.

25. Présentez-vous. Parlez de vos goûts ou de vos centres d'intérêt. Qu'est-ce que vous aimez / n'aimez pas faire ?

Список тем з другої іноземної мови (німецької)

- 1.Reise: Urlaubsarten.
- 2.Reiseziele in Deutschland.
- 3.Reparieren oder neu kaufen. Was wählen Sie?
- 4.Schöne bunte Werbung. Wie funktioniert die Werbung?
- 5.Was ist Glück für die Menschen?
- 6.Jobsuche: Tipps für ein erfolgreiches Vorstellungsgespräch.
- 7.Umweltschutz: Was ist besser für die Umwelt?
- 8.Stadt der Zukunft.
- 9.Berlin – Hauptstadt von Deutschland.
10. Zwischenmenschliche Beziehungen.
11. Gesundheit.
- 12.Musik in meinem Leben.
13. Kinobesuch: Mein Lieblingsfilm.
14. Ich interessiere mich für Kunst.
15. Das leben in einer Stadt: Vorteile, Nachteile.
16. Die Stadt, in der ich lebe.
- 17.Nach der Schule: Mein zukünftiger Beruf.
18. Medienkonsum: Vorteile, Nachteile.
19. Die größten Feste in Deutschland.
20. Mit Sprache arbeiten.
21. Leseverhalten: Mein Lieblingsbuch.
22. Sport im Leben der Menschen.
- 23.Europäische Union: EU Länder.
- 24.Die größten Feste in der Ukraine.
25. Smartes Wohnen.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТІВ

- Ознайомтеся з питаннями до іспиту, перегляньте конспекти лекцій з різних теоретичних дисциплін, опрацюйте рекомендовану літературу та додаткові джерела за темою, знайдіть відповіді на усі питання;
- Знайдіть відповіді на усі питання у конспектах з дисципліни.
- Складіть і запишіть детальний план відповіді на кожне питання;
- При цьому зорієнтуватись на те, що їх відповідь повинна відповідати таким характеристикам: релевантність представленого матеріалу; чіткість та конкретність викладу; точність формулювань; обґрунтованість та аргументованість; логічно побудована структура викладу; наведення достатньої кількості прикладів; відповідність мовним нормам (граматична й лексична коректність);

- Вивчіть відповіді на питання;
- Потренуйтеся робити комплексний аналіз художнього тексту та резюмувати статтю;
- Обов'язково відвідайте консультацію до кваліфікаційного іспиту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАУКОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Лексикологія англійської мови

1. Донець С. М., Ель Кассем О.В. English Lexicology : навчальний посібник. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 147 с.
2. Єсипенко Н.Г. A Course of English Lexicology, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладачі: Єсипенко Н.Г., Бешлей О.В. Чернівці: Технодрук, 2019. 184 с.
3. Лексикологія англійської мови: навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; укладачі: І. О. Білецька, Н. В. Ставчук. Умань: Візаві, 2018. 165 с.
4. Лексикологія сучасної англійської мови : навч. посібник / Є. І. Гороть, Е. К. Коляда, Л. М. Коцюк, Л. К. Малімон. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 328 с.
5. Лук'янова Г. В. Лексикологія англійської мови : конспект лекцій з курсу “Лексикологія англійської мови” для студ. вищ. навч. закл. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; відпов. за вип. Т. А. Щєбликіна. Харків : ХНПУ, 2017. 60 с.
6. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
7. An Introduction to English Lexicology / Ed. U. Zehtsalu, G. Ziiv, O. Mutt. Tartu: Tartu State University, 2014. 147 p.
8. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice : textbook / N.I. Andreichuk, O.A. Babeliuk. Kherson: Publishing House “Helvetica”, 2025. 236 с.
9. English Lexicology : tutorial / O. L. Iliencko, I. A. Kamienieva, Ye. S. Moshtagh ; O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv. Kharkiv : Publishing House I. Ivanchenka, 2020. 218 p.
10. Jackson H., Amvela E.Z. Words, Meaning and Vocabulary. An Introduction to Modern English Lexicology. 2nd ed., London: Continuum, 2007. 248 p.
11. Katamba F. English Words: structure, history, usage. 2nd ed. Routledge, 2005. 322 p.

Стилістика англійської мови

1. Альбота С., Карп М. English Stylistics. Навч. посібник. Львів:

Видавництво Львівської Політехніки. 2021. 304 с.

2. Войцехівська Н. Стилістика англійської мови. Посібник. Тернопіль: Лібра Terra, 2009. 199 с.

3. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз : учбово- метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2004. 240 с.

4. Красовицька Л. Є., Борисов В. А. A Manual of English Stylistics : навч. посіб. зі стилістики англ. мови для студ. укр. мовно-літ. ф-ту імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка; Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2017. 117 с.

5. Семінари зі стилістики англійської мови: навчально-методичний посібник / Укл. Л.М. Грижак, Н.Л. Львова, І.М. Микитюк. Чернівці, 2021. 84 с.

6. Biber D. Register, Genre, and Style / D. Biber, S. Conrad. Cambridge : Cambridge University press, 2009. 366 p.

7. Plienko O. L., Kamienieva I. A., Moshtagh Ye. S. English Stylistics : tutorial. Kharkiv : O. M. Beketov NUUE, 2021. 144 p.

8. Kukhareno V.A. A Book of Practice in Stylistics. Vinnytsia, Nova Knyga, 2014. 160 p.

9. Nørgaard N. Key Terms in Stylistics / N. Nørgaard, B. Busse, R. Montoro. – London : Bloomsbury Academic, 2010. – 270 p.

Історія англійської мови

1. Верба Л. Г. Історія англійської мови: посібник для студентів та викладачів вищих навч. закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 304 с.

2. Соловійова О.В. History of the English Language. Чернівці, 2019. 112 с. (Затверджено Вченою радою ЧНУ)

3. Соловійова О.В. History of the English Language. Чернівці, 2023. 123 с.

4. Baugh A., Thomas C. A History of the English Language (5th edition). London: Routledge, 2005.

5. Brinton J. The English Language : A Linguistic History. Oxford: Oxford University Press, 2017. 640 p.

6. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2018. 582 p.

7. History of the English Language URL: <https://sites.google.com/view/history-of-english-lectures/home>

8. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. Volume 1. Cambridge University Press, 1992. Language Arts & Disciplines. xxiii, 609p.

9. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. Volume 2. Cambridge University Press, 1992. Language Arts & Disciplines. 734 pages

10. Hogg R.M. The Cambridge History of the English Language. Volume 3. Cambridge University Press, 1992. Language Arts & Disciplines. 796 pages

Методика навчання іноземної мови та літератури у ЗЗСО

1. Вишневецький О.І. Методика навчання іноземних мов : навч. посібник. К.: Знання, 2010. 206 с.

2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Кондрашова Л.В., Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2008. 187 с.
4. Курс методики викладання іноземної мови: Навчально-методичний посібник / Укладач: Єсипенко Н.Г. Чернівці : Родовід, 2014. 192 с.
5. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : Підручник / Кол. авторів Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезикова та ін. К.: Вид. центр «Академія», 2010. 327 с.
6. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ, 2012. 328 с.
7. Морська Л. І. Теорія та практика методики навчання англійської мови. Тернопіль, Астон, 2003. 248 с.
8. A Course of English Language Teaching, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
9. Common European Framework of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001. – 260 p.
10. Teaching English: socio-cultural aspect, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.

Британська література

1. Бандровська О. Англійська література доби Середньовіччя : навч. посібник. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 160 с.
2. Павлович Т.І. English Literature, 4 курс: Навчальний посібник. Чернівці, 2024. 89 с.
3. A Companion to Medieval English literature and culture. Ed. by P. Brown. Blackwell Publishing, 2007. 668 p.
4. A Companion to English Renaissance literature and culture. Ed. by M. Hattaway. Blackwell Publishing, 2003. 788 p.
5. A Companion to 18th century English novel and culture. Ed. by P.R. Backscheider & C. Ingrassia. Blackwell Publishing, 2005. 566 p.
6. Allen D. R., Malgaretti F. G., Roberts R.G. Words Words Words: A History and Anthology of Literatures in English. La Spiga Languages, 2003. 213 p.
7. Bandrovska O. English literature of the Middle Ages. Львів, 2008.
8. Brodey K., Malgaretti F. Focus on English and American Literature. Modern Languages. 2002. 368 p.
9. Carter R., McRae J. The Penguin Guide to Literature in English. Penguin English Guides. 2018. 272 p.
10. Drabble M. The Oxford Companion to English Literature. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2000. 1188 p.
11. Rogers P. The Oxford Illustrated History of English Literature. Oxford University Press, 2021 556 p.

Теоретична граматики англійської мови

1. Єсипенко Н.Г. Довідник з граматики англійської мови (Guidebook to English Grammar) / Укл.: Єсипенко Н.Г., Львова Н.Л., Лопатюк Н.І. Чернівці : Родовід, 2015. 184 с.
2. Жаборюк І. А., Жаборюк О. А. Проблеми морфології та синтаксису : посібник з теоретичної граматики сучасної англійської мови. Одеса : Освіта України, 2014. 106 с.
3. Зиск І. В. Теоретична граматики англійської мови. Академія, 2018. 384 с.
4. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посібник. 3 вид., випр. й доп. Вінниця : Нова Книга, 2004. 460 с.
5. Морозова О.І. Теоретична граматики сучасної англійської мови. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 60 с.
6. Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика. К.: Вища школа, 2013. 383 с.
7. Ніконова В. Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
8. Харитонов, І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови : навч. посіб. для студ. ф-тів інозем. мов денної та заочної форм навч. (англ. та укр. мовами). Вінниця : Нова кн., 2008. 352 с.
9. Adger D. Language Unlimited: The Science Behind Our Most Creative Power. Oxford: Oxford University Press, 2019. 264 p.
10. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. Vinnytsya: Nova Knyha, 2017. 327 p.
11. Chierchia G. Logic in Grammar: Polarity, Free Choice, and Intervention. Oxford: Oxford University Press, 2013. 467 p.
12. Huddleston R., Pullum G. The Cambridge Grammar of the English Language. Cambridge University Press, 2002. 1842 p.
13. Theoretical Grammar: Morphology and Syntax Навчальний посібник / Укл. : Єсипенко Н.Г., Гнатковська О.М. Чернівці, 2021. 104 с.

Лінгвокраїнознавство основної мови

1. Борисенко Н. Д., Кодубовська О. О. Лінгвокраїнознавство: англійськомовні країни : Навчальний посібник (англійською мовою). Житомир, 2019. 154 с.
2. Варга Н. І. Лінгвокраїнознавство англійської мови: конспект лекцій / уклад. Н. І. Варга. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 187 с.
3. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство: Англійськомовні країни. Вінниця: Нова книга, 2005. 464 р.
4. Країнознавство англійськомовних країн : навч. посіб. для здоб. ОС «бакалавр» вищ. закл. освіти / МОН України, Уманський держ. пед. унт імені Павла Тичини, Каф. англ. мови та метод. її навчання ; уклад.: І. С. Постоленко, Є. С. Процько. Вид. 2-ге, випр. і допов. Кременчук : Видавництво «НОВАБУК», 2025. 142 с.

5. Серебрянська І. М. Країнознавство (англомовні країни) : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2016. 176 с.
6. Сполучені Штати Америки (Лінгвокраїнознавство): Навчальний посібник для ВВНЗ / В.Ю. Желіско, В.С. Петрухін, П.П. Черник, П.І. Лозинський. Львів: НАСВ, 2016. 327 с.
7. Шурма С., Головня А. English speaking countries. Англомовні країни світу. Країнознавство. Київ: Арії, 2018. 256 с.
8. Britannica Concise Encyclopedia. Encyclopaedia Britannica Ltd., 2007. 2115 p.
9. Eller J.D. Inventing American Tradition: From the Mayflower to Cinco de Mayo. London: Reaktion Books, 2018. 352 p.
10. Findlay I., Katz W. R., Mackinnon K. A. Introduction to Literature. 5th Edition. Toronto: Harcourt Canada, 2003. 672 p.
11. Lengyel-Marosi R. Culture and History of Great Britain. A textbook for university students of English as a foreign language. Rjmarom, 2021. 148 p.
12. Miles T. Parliamentary Representation in Modern Britain: Past, Present, and Future. *The Historical Journal*, 2022, 65. Pp. 1145–1173.
13. O'Driscoll J. Britain. The Country and Its People: an Introduction for Learners of English. Oxford: Oxford: University Press, 2003. 225 p.
14. Yesypenko N.G. Cultural Markers of Anglo-Saxon Cultural Concepts: a linguo-statistical approach / N.G.Yesypenko. *Linguaculture*, Volume 9, Number 1, 2018. p. 27-40

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Кількість білетів - 25

Відповідь оцінюється предметною комісією за 100-бальною шкалою.
Максимальна кількість балів за відповіді на питання:

- 1 – лексико-граматичні тестові завдання (15 з основної і 15 з другої іноземної мови) – 30 балів,
- 2 – теоретичне питання – 25 балів,
- 3 – філологічний аналіз тексту – 25 балів,
- 4 – усне мовлення: висловіться другою іноземною мовою на задану тему – 20 балів.

Структура екзаменаційного білета:

1. 30 лексико-граматичних тестових завдань (15 з основної і 15 з другої іноземної мови);
2. Теоретичне питання (охоплює теоретичні дисципліни: “Лексикологія англійської мови”, “Стилістика англійської мови”, “Історія англійської мови”, “Методика навчання іноземної мови та літератури у ЗЗСО”, “Британська література”, “Теоретична граматики англійської мови”, “Лінгвокраїнознавство основної мови” (25 балів);
3. Філологічний аналіз тексту (25 балів);
4. Усне мовлення: висловіться другою іноземною мовою на тему “...” (20 балів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ НА ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

Основними критеріями оцінювання знань студентів на кваліфікаційному іспиті є:

- 1) характер і якість самостійної підготовки студента до екзамену;
- 2) повнота, правильність і точність відповіді;
- 3) уміння застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях;
- 4) мовленнєве оформлення відповіді, уміння донести інформацію до свідомості інших.

Критерії оцінювання відповідей на питання №1 (тестові завдання):

Загальна кількість тестових завдань у білеті – 30 (15 з основної і 15 з другої іноземної мови). Студент отримує 1 бал за кожен вірну відповідь. Максимальна кількість балів – 30.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання №2 (теоретичне):

Бали	Характеристика відповіді
23-25	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно визначає головні моменти, логічно структурує відповідь; наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
18-22	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
13-17	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
8-12	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

1-7	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.
-----	---

Відповідь на питання №3 має практичний характер та передбачають демонстрацію умінь реалізації вивчених теоретичних положень та опанованих практичних навичок.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 3
(філологічний аналіз тексту):

Бали	Характеристика відповіді
23-25	студент здійснює вичерпний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; чітко і конкретно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
18-22	студент здійснює достатньо повний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; коректно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь; відповідь має незначні неточності, огріхи та помилки;
13-17	студент здійснює коректний, але з деякими недоліками/помилками філологічний аналіз автентичного художнього тексту; загалом визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; вірно, але неповно інтерпретує зміст і деталі; наводить приклади; вживає доречні лексико-граматичні структури; логічно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
8-12	студент здійснює коректний, але частковий / з деякими недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись як незначних, так і значних помилок; визначає основні мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; дещо нелогічно структурує відповідь; наводить часткові приклади; вживає не зовсім коректні лексико-граматичні структури; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

1-7	студент здійснює поверховий / із значними огріхами й недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись значних помилок; некоректно визначає і аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; нелогічно структурує відповідь; наводить недостатню кількість прикладів або наводить не релевантні/неправильно обрані приклади; вживає некоректні лексико-граматичні структури; відповідь має велику кількість значних помилок.
-----	--

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4 (усне мовлення другою іноземною мовою):

Бали	Характеристика відповіді
18-20	Студент продемонстрував високий рівень володіння лексико-граматичним матеріалом; повністю розкрив зміст питання; логічно структурував свою відповідь і навів відповідні приклади; адекватно використовував другу іноземну мову (німецьку / французьку) в ситуаціях усного спілкування; правильно і швидко реагував на запитання викладача
14-17	Студент показав добре володіння лексико-граматичним матеріалом; розкрив зміст питання, виклавши його логічно і послідовно, навів відповідні приклади; адекватно використовував другу іноземну мову (німецьку / французьку) в ситуаціях усного спілкування; правильно реагував на запитання викладача
10-13	Студент показав задовільне володіння лексико-граматичним матеріалом; не повністю розкрив зміст питання; не зовсім логічно структурував свою відповідь і не навів прикладів; правильно реагував на запитання викладача
7-9	Студент показав незадовільне володіння лексико-граматичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; неправильно реагував на запитання викладача
1-6	Студент практично не володіє лексико-граматичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; неправильно реагував на запитання викладача

За результатами оцінки відповідей виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання:

За шкалою ECTS	За національною системою	За системою навчального закладу
A	5 (відмінно)	90-100

B	4 (добре)	80-89
C	4 (добре)	70-79
D	3 (задовільно)	60-69
E	3 (задовільно)	50-59
FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання	35-49
F	2 (незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання	0-34

Зразок екзаменаційного білету

**Міністерство освіти і науки України Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича**

Рівень вищої освіти –перший (бакалаврський) _____

Спеціальність 035 Філологія _____

**Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга
іноземна мова»**

**Комплексний кваліфікаційний іспит з навчальних дисциплін
“Лексикологія англійської мови”, “Стилістика англійської мови”, “Історія
англійської мови”, “Методика навчання іноземної мови та літератури у ЗЗСО”,
“Британська література”, “Теоретична граматики англійської мови”,
“Лінгвокраїнознавство основної мови”**

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Лексико-граматичні тестові завдання (15 з основної і 15 з другої іноземної мови) (30 балів).
2. Теоретичне питання (25 балів)
3. Філологічний аналіз художнього тексту з основної іноземної мови (25 балів).
4. Усне мовлення: висловіться другою іноземною мовою на тему “...” (20 балів).

Гарант ОПШ _____

(підпис)

Гнатковська О.М.

(прізвище та ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 11 від 18 грудня 2025 року

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Соловйова О.В.

(прізвище та ініціали)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

- 1. Художні тексти для філологічного аналізу з основної іноземної мови**
- 2. Лексико-граматичні тести з основної і другої іноземної мови (4 варіанти).**